

KOTONEN 7 Varhaisen tuen palvelut maahanmuuttajataustaisille perheille

Maahanmuutto **muovaa usein perinteisiä sukupuoli- ja sukupolvirooleja** perheen sisällä. Vanhemmat havainnoivat uutta ympäristöönsä ja näkevät eroja kasvatuskulttuureissa: suurimman kasvatuserot nähdään usein liittyvän vanhempien auktoriteettiin ja kurin vaatimukseen.

Uskonto ja oma kulttuuri antavat vanhemmille ohjenuoraa kasvatuskysymyksissä ja auttavat löytämään ratkaisuja muun muassa moraalikysymyksiin.

Neuvola, varhaiskasvatus ja peruskoulu luovat tärkeän kiinnikepinnan uuteen yhteiskuntaan – ei vain lapsille vaan myös vanhemmille. Monet kunnat ovat järjestäneet kotoutumista ja hyvinvointia edistävää toimintaa kotivanhemmille, sillä kotona lapsiaan hoitavat vanhemmat kokevat usein yksinäisyyttä.

Vanhemmat arvostavat suomalaista perhepalvelujärjestelmää, mutta toivovat, että palveluissa heistä ei tehtäisi kulttuuriin perustuvia tulkintoja, vaan heidät kohdattaisiin yksilöinä.

- Monikulttuurinen työ maahanmuuttajaperheiden parissa on **yhteisen käsityksen rakentamista** vanhemmuudesta, kasvatuksesta ja arjesta.
- **Tulkkaus ja kääntäminen** mahdollistavat tiedon siirtymisen ja vuorovaikutuksen, luovat tasa-arvoa kohtaamiseen sekä edistävät perheiden toimijuutta.
- Kun viranomaisten on vaikea vastata vanhempien yksinäisyyden murtamiseen, silloin ohjaaminen paikalliseen **järjestösektorin toimintaan** on paikallaan.
- **Monikulttuurinen työ tarvitsee arvostusta:** Kun työntekijän työolosuhteet ovat kunnossa, asiakkaiden tarpeisiin vastaamiseen löytyy paremmin joustavuutta.

Neuvola

- Perheiden, neuvolan ja päiväkodin kesken voidaan vanhempien suostumuksella sopia, että lasta koskevat tiedot liikkuvat neuvolan ja päiväkodin välillä. Avoin tiedonkulku toimii lasten ja perheiden hyväksi.
- Synnytystukihenkilö on hyvä tuki äideille, joilla ei ole läheisverkostoa Suomessa.

Varhaiskasvatus

- Päivähoidon työntekijä tekee kotikäynnin ennen lapsen siirtymistä päivähoitoon. Kotikäynnillä keskustellaan vanhempien kanssa ja hoidetaan paperiasiat. Sama työntekijä ottaa myös lapsen vastaan ensimmäisenä päivähoitopäivänä.
- Päivähoidon vastuuhenkilö kokoaa ja koordinoi lapsien tarvitsemia erityispalveluja.

Koulu

- Vanhempainillassa roolit käännetään: vanhemmat keskustelevat ja puhe tulkitaan opettajille. Näin murretaan opettajien valta-asemaa niin, että vanhemmat eivät ole enää vain tiedon vastaanottajan roolissa.
- Vanhemmat saavat pienryhmissä opastusta Wilman käyttöön.

Kehittämistarpeita

- Avioliiton tai puolison työn vuoksi Suomeen muuttaneilla on vaara jäädä palvelujärjestelmän ulkopuolelle.
- Tarvitaan tiedotusta perhepalveluista sinne, missä vanhemmat liikkuvat.
- Vanhempien keskinäinen verkostoituminen tarjoaa vertaistukea ja kasvatuskumppanuutta sekä vähentää yksinäisyyden tunnetta.
- Video- ja muu materiaali päiväkodin arjesta auttaisi vanhempia hahmottamaan päiväkodin toimintoja.

Lähteet:

- Turtiainen, Kati & Hiitola, Johanna (2015): Varhaisen tuen palvelut maahanmuuttajataustaisille perheille. Ammattilaisten ja vanhempien kokemuksia. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu 86/2015.
- Kielitaitoa ja hyvinvointia. Selvitys kotona lapsiaan hoitavien maahanmuuttajavanhempien kotoutumista tukevan koulutuksen malleista.

